

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ИПОТЕКАЛЫҚ ҰЙЫМДАРЫНЫҢ
АҒЫМДАҒЫ ЖАҒДАЙЫ**

2014 ЖЫЛҒЫ 1 МАУСЫМДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША

Алматы 2014 ж.

Мазмұны

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БАНКТІК ЕМЕС СЕКТОРЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ.....	3
ИПОТЕКАЛЫҚ ҰЙЫМДАРДЫҢ АҒЫМДАҒЫ ЖАҒДАЙЫ	3
1. АКТИВТЕР	3
2. НЕСИЕ ПОРТФЕЛІ	4
3. МІНДЕТТЕМЕЛЕР	Ошибка! Закладка не определена.
4. МЕНШІКТІ КАПИТАЛ.....	6
5. ИПОТЕКАЛЫҚ ҰЙЫМДАР ҚЫЗМЕТІНІҢ ТИІМДІЛІГІ.....	7

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БАНКТІК ЕМЕС СЕКТОРЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

2014 жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасының банктік емес секторы 3 ипотекалық ұйыммен және 5 банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдармен (бұдан әрі – банктік емес ұйымдар) ұсынылған.

1-кесте. Банктік емес сектордың құрылымы

Банктік емес сектордың құрылымы	1.01.14	1.06.14
Ипотекалық ұйымдардың саны, оның ішінде:	2	3
- жарғылық капиталына мемлекет 100% қатысатын ипотекалық ұйымдар	1	1
- ипотекалық ұйым	1	2
Ипотекалық ұйымдар өкілдерінің саны	14	14
Банктік емес ұйымдардың саны, оның ішінде	5	5
<i>Жалғыз акционері агроөнеркәсіп кешені саласындағы ұлттық басқарушы холдинг болып табылатын ұйымдар</i>	4	4
<i>Ұлттық почта операторы</i>	1	1
Банктік емес ұйымдардың филиалдарының саны	35	35
Банктік емес ұйымдардың өкілдерінің саны, оның ішінде	19	19
<i>Қазақстан Республикасында</i>	17	17
<i>Шетелде</i>	2	2
Банктік емес ұйымдардың еншілес ұйымдарының саны	7	7

ИПОТЕКАЛЫҚ ҰЙЫМДАРДЫҢ АҒЫМДАҒЫ ЖАҒДАЙЫ

1. АКТИВТЕР

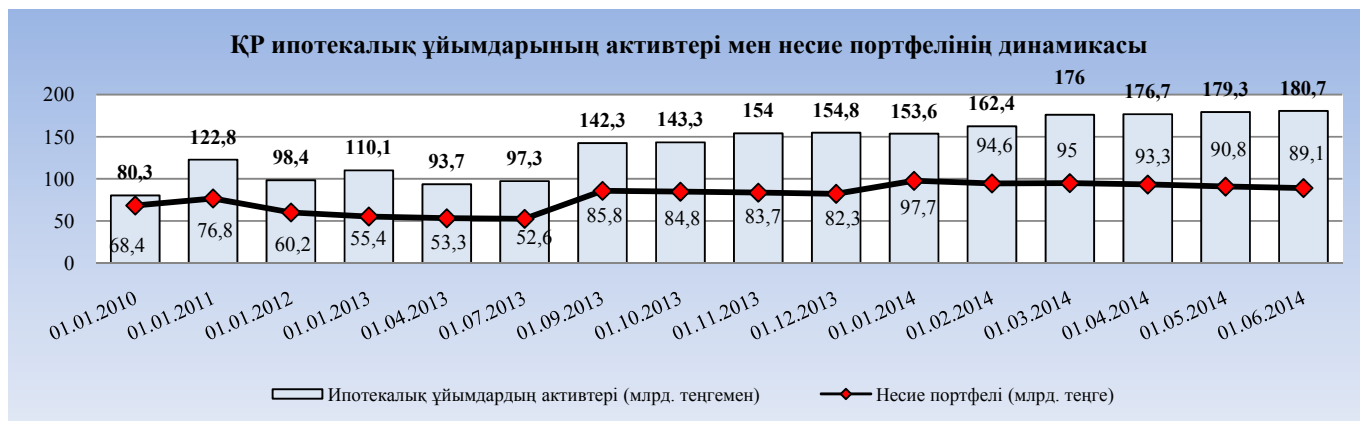
2-кесте. Қазақстан Республикасының ипотекалық ұйымдарының жиынтықты активтерінің құрылымы

Ипотекалық ұйымдарының жиынтықты активтерінің динамикасы және құрылымы	01.01.2014		01.06.2014		Өсімі, %-бен
	млрд. теңге	жиынтығы %-бен	млрд. теңге	жиынтығы %-бен	
Ақша	0,1	0,1	0,1	0,1%	1,5%
Ағымдағы шоттар	0,6	0,4	1,7	0,9%	в 2,8 раза
Бағалы қағаздар	20,3	13,2	20,1	11,1%	-0,8%
Басқа банктерге орналастырылған салымдар	25,2	16,4	54,4	30,1%	в 2,2 раза
Клиенттерге берілген қарыздар	97,7	63,6	89,1	49,3%	-8,8%
Негізгі қаражат және материалдық емес активтер	4,6	3,0	6,7	3,7%	45,8%
Клиенттерге ХҚЕС талаптары бойынша берілген қарыздар және қаржы лизингі бойынша резервтер (провизиялар)	-3,5	-2,3	-3,3	-1,8%	-4,9%
Басқа активтер	8,6	5,6	11,9	6,6%	38,5%
Барлығы активтер	153,6	100,0	180,7	100,0	17,6%

2014 жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша ипотекалық ұйымдар активтерінің жиынтық мөлшері 180,7 млрд. теңгені құрады, бұл жылдың басындағы көрсеткіштен 27,1 млрд. теңгеге немесе 17,6%-ға жоғары.

Жыл басымен салыстырғанда берілген қарыздардың 8,8%-ға азайғаны және бағалы қағаздар портфелінің мөлшері 0,8%-ға азайғаны байқалады.

Ипотекалық ұйымдардың активтері құрылымының маңызды үлесін клиенттердің қарызы – 49,3% (89,1 млрд. теңге), басқа банктерге орналастырылған салымдар – 30,1% (54,4 млрд. теңге), бағалы қағаздар – 11,1% (20,1 млрд. теңге) құрады.

2. НЕСИЕ ПОРТФЕЛІ

2014 жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша ипотекалық ұйымдардың жиынтық несие портфелі 89,1 млрд. теңге болды, бұл 2014 жылдың басындағы қалыптасқан көрсеткіштен 8,6 млрд. теңгеге немесе 8,8%-ға аз.

Ипотекалық ұйымдардың жиынтық несие портфеліндегі ең көп үлеске «Қазақстан Ипотекалық Компаниясы» ИҰ» АҚ ие болды – 99,5%.

2014 жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша ипотекалық ұйымдардың жиынтық несие портфеліндегі мерзімі өткен берешектің үлес салмағы (мерзімі өткен берешекті қоса) 0,46%-ды құрады (немесе 409 млн. теңге), оның ішінде 90 күннен аса мерзімі өткен берешегі бар қарыздар 0,35% (немесе 307 млн. теңге).

Есепті күнге құрылған провизиялар 3,3 млрд. теңгені құрады (ипотекалық ұйымдардың несие портфеліндегі құрылған провизиялардың үлес салмағы 3,7%).

3-кесте. ҚР ипотекалық ұйымдарының несие портфелінің құрылымы

№	Көрсеткіштер	01.01.2014		01.06.2014		Өзгерістер (%)
		млн. теңге	жиынтығы %-бен	млн. теңге	жиынтығы %-бен	
1	Қарыздардың баланстық құны, оның ішінде:	97 194	100,0%	89 785	100,0%	-7,6%
2	Клиенттерге берілген қысқа мерзімді қарыздар	22	0,0%	10	0,0%	-54,5%
3	Клиенттерге берілген ұзақ мерзімді қарыздар	97 464	100,3%	88 816	98,9%	-8,9%
4	Клиенттердің қарыздар бойынша мерзімі өткен берешегі	248	0,3%	256	0,3%	3,2%
6	ХҚЕС бойынша провизиялар	-3 454	-3,6%	-3 330	-3,7%	-3,6%
7	Клиенттерге берілген қарыздар бойынша дисконт	-73	-0,1%	-70	-0,1%	-4,1%
8	Клиенттерге берілген қарыздар бойынша сыйлықақы	2 985	3,1%	4 102	4,6%	37,4%

4-кесте. ҚР ипотекалық ұйымдарының несиелік портфелінің сапасы

Көрсеткіштің атауы /күні	01.01.2014		01.06.2014		Өсімі, %-бен
	сомасы млн. теңгемен	жиынтығы %-бен	сомасы млн. теңгемен	жиынтығы %-бен	
Несие портфельдің жиынтығы	97 735	100%	89 083	100%	-8,85%
Негізгі борыш пен сыйақы бойынша 1 күннен 30 күнге дейін мерзімі өткен берешек	20,0	0,02%	47,4	0,05%	136,86%
Негізгі борыш пен сыйақы бойынша 31 күннен 60 күнге дейін мерзімі өткен берешек	9,2	0,01%	30,7	0,03%	233,57%
Негізгі борыш пен сыйақы бойынша 61 күннен 90 күнге дейін мерзімі өткен берешек	11,3	0,01%	23,6	0,03%	108,55%
Негізгі борыш пен сыйақы бойынша 90 күннен астам мерзімі өткен берешек	357,5	0,37%	307,4	0,35%	-14,00%
Жиынтығы негізгі борыш пен сыйақы бойынша мерзімі өткен берешек	398,1	0,41%	409,1	0,46%	2,76%
<i>ХҚЕС бойынша провизиялар</i>	3 454	3,53%	3 330	3,74%	-3,60%

Негізгі борыш пен сыйақы бойынша 1 күннен 30 күнге дейін мерзімі өткен берешек несиелік портфелінің 0,05%, 31 күннен 60 күнге дейін мерзімі өткен берешек – 0,03% және 61 күннен 90 күнге дейін мерзімі өткен берешек – 0,03% болды.

Есепті күні негізгі борыш пен сыйақы бойынша 90 күннен астам мерзімі өткен берешек 2014 жылдың басынан 14%-ға азайып 307,4 млн. теңге немесе несиелік портфелінің 0,35% болды.

2. МІНДЕТТЕМЕЛЕР

2014 жылдың басындағы деректермен салыстырғанда ипотекалық ұйымдардың міндеттемелерінің жиынтықты мөлшері 11,1 млрд. теңге немесе 9,1%-ға көбейді және 2014 жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша 133,7 млрд. теңге болды.

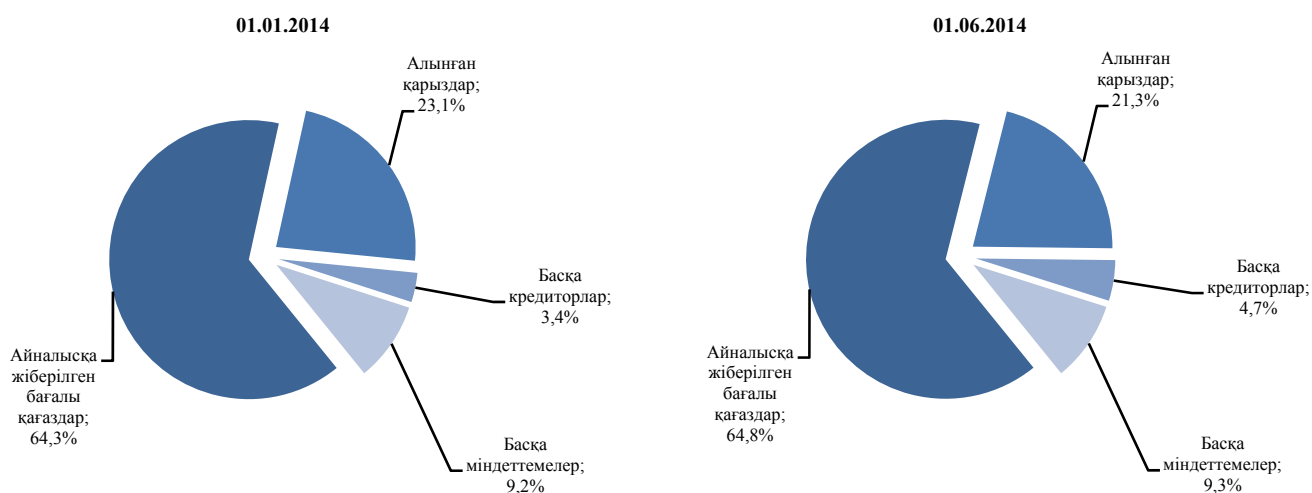
2014 жылғы 1 қаңтардағы деректермен салыстырғанда басқа кредиторлар бойынша міндеттемелердің 49,6%-ға, айналысқа шығарылған бағалы қағаздар бойынша 9,9%-ға және басқа міндеттемелер бойынша 9,8%-ға ұлғаюы байқалды.

Ипотекалық ұйымдардың міндеттемелері құрылымында шығарылған облигациялар түріндегі міндеттемелер (64,8%) басым болады.

5-кесте. ҚР ипотекалық ұйымдарының жиынтықты міндеттемелерінің құрылымы

ҚР ипотекалық ұйымдарының жиынтықты міндеттемелерінің динамикасы және құрылымы	01.01.2014		01.06.2014		Өсімі, %-бен
	млрд. теңге	жиынтығы %-бен	млрд. теңге	жиынтығы %-бен	
Алынған қарыздар	28,3	23,1	28,4	21,3%	0,4%
Айналысқа жіберілген бағалы қағаздар	78,8	64,3	86,6	64,8%	9,9%
Басқа кредиторлар	4,2	3,4	6,3	4,7%	49,6%
Басқа міндеттемелер	11,3	9,2	12,4	9,3%	9,8%
Міндеттемелердің барлығы	122,6	100,0	133,7	100	9,1%

Ипотекалық ұйымдардың міндеттемелерінің құрылымы

4. МЕНШІКТІ КАПИТАЛ

2014 жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша ипотекалық ұйымдардың баланстық меншікті капиталы 47 млрд. теңгені құрады, бұл ағымдағы жылдың басында қалыптасқан көрсеткіштен 16 млрд. теңге көп.

2014 жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша ипотекалық ұйымдардың реттеуші меншікті капиталының мөлшері 52,1 млрд. теңгені құрады. Ал жылдың басында осы көрсеткіш 37,8 млрд. теңгені құраған.

Меншікті капиталдың жеткіліктілігі	2014 жылғы 1 қаңтар	2014 жылғы 1 маусым
Төленген жарғылық капитал (оның ішінде қосымша капитал), млрд.теңге	48,1	63,2
Есепті меншікті капитал, млрд.теңге	37,8	52,1
Меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициенті ($k_1 \geq 0,06$)	0,202	0,257
Меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициенті ($k_{1-2} \geq 0,06$)	0,235	0,292
Меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициенті ($k_{1-3} \geq 0,12$)	0,287	0,328

Есепті күні капитал жеткіліктілігінің коэффициенттері к1 – 0,257; к1-2 – 0,292; к1-3-0,328 болды. Бұл ретте 2014 жылдың басында капитал жеткіліктілігінің коэффициенттері к1 – 0,202; к1-2 – 0,235; к1-3 – 0,287 болған.

5. ИПОТЕКАЛЫҚ ҰЙЫМДАР ҚЫЗМЕТІНІҢ ТИІМДІЛІГІ

6-кесте. ҚР ипотекалық ұйымының кірістілігі

Ипотекалық ұйымның кірістілігі, млрд. теңгемен	01.06.2013 (млрд. теңге)	01.06.2014 (млрд. теңге)	Өсімі %-бен
Сыйақы алуға байланысты	2,9	6,7	в 2,3 раза
Сыйақы төлеуге байланысты шығындар	3,4	5,2	52,9%
Сыйақы алуға байланысты емес кірістер	0,3	7,3	в 24,3 раза
Сыйақы төлеуге байланысты емес шығындар	4,5	7,8	73,3%
Таза кіріс (шығын)	-4,7	1,0	-121,3%

2014 жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша ипотекалық ұйымдар 1 млрд. теңге мөлшерінде таза пайда алды.

Пайыздық кіріс құрылымында ең көп үлесті клиенттерге қойылатын талаптар бойынша сыйақы алуға байланысты кірістер (66,2% немесе 4,4 млрд.теңге), пайыздық шығындар құрылымында – бағалы қағаздар бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстар (67% немесе 3,5 млрд. теңге).

